

HARJUKAUPUNGIN SALAKÄYTTÄVÄT

Vaihtoehtoinen loppu: Rouge

52.

Rakastelun jälkeen heidät valtaa kaikkeuden kokoinen uupumus. Kerttu nukahtaa. Olli valvoo Kertun unta.

Jossain vaiheessa Kerttu irrottaa otteensa Ollin kaulasta, kääntyy ja huokaa. Hän on kalpea mutta levollisen oloinen. Hengitys kulkee taas kohtalaisen hyvin, vaikka on pinnallista ja nopeaa. Vaaleassa ihossa näkyvät hyvin Ollin hampaiden jättämät jäljet, kuten Kerttu halusikin. Ollilla itsellään on syviä verisiä naarmuja selässä ja kylkiluiden päällä. *Toivon, että kynsieni jäljet muistuttavat sinua hautajaisissa yhdestä asiasta: rakkautemme tarinassa ei ole olennaista se, että minä kuolin, vaan se, että minä elin sinusta ja sinulle...*

Kerttu hymyilee unissaan. Olli hymyilee nukkuvalla naiselle. Vähän aikaa kaikki on hyvin.

Hetken emmittyyään Olli sujauttaa tohvelit jalkaan ja laskeutuu alakertaan. Hän käy vessassa, juo lasillisen kivennäisvettä, syö päärynän ja istahtaa ruokasalin pöytään kannettavan tietokoneen ääreen. Hän voisi käyttää muutaman minuutin Facebookissa käymiseen nyt, kun Kerttu nukkuu ja kerää voimiaan.

Ainon profilliin on tullut uusi lomakuva. Siinä Aino ja poika katsovat suoraan kameraan auringon polttamina ja

uupuneina. Heidän katseensa kysyvät: *Miksi me ei päästä jo kotiin?*

M-hiukkaset lievittävät Ollin syyllisyyttä. Ne näyttävät hänet elokuvallisessa valossa: sieppaajien määräämän tehtävän lumoama kustantaja Olli Suominen on ehkä cinemaattisena hahmona itsekäs ja jossain määrin petturikin, mutta kaikki tapahtuu elämää suuremman rakkauden tähden, eikä cinemaattinen ihminen mahda mitään dramaattisille todellisuudenjärjestyksille, kun sellaisten aika koittaa. Rakasta, kärsi ja unhoita.

Sitten hän huomaa saaneensa uuden Facebook-ystävän: *Karri confirmed you as a friend on Facebook.*

Ollia kylmää. Kädet valahtavat tunnottomiksi ja pysyvät jonkin aikaa sellaisina. Hän käy sytyttämässä savukkeen, vetää henkoset ja palaa koneelle katsomaan Karri Kultasen profiilia.

Profilikuvana on kuva veistoksesta, joka esittää vatsalaaan makaavaa kaunista nuorukaista. Olli muistaa nähneensä sen omin silmin Louvressa. Teoksen nimi on *Nukkuva Hermafroditus*. Taiteilija Bernini teki sen joskus 1600-luvulla kardinaalin tilauksesta. Veistoksen hahmolla on naisen rinnat ja penis, minkä huomaaminen sai Ollin häkeltymään ja hänen seurassaan olleet ranskalaiset kustantajat ja ruotsalaisen kirja-agentin purskahtamaan nauruun.

Olli katsoo Karrin infosivua, jossa ei ole mainittu syntymäpäivää, sukupuolta tai kotikaupunkia. Näkyvissä on vain suosikkisitaatti, jonka Olli tunnistaa otteeksi Ovidiuksen *Muodonmuutoksista*:

Hermafroditos vain najadiltaan vieläkin kieltää toivotut nautinnot. Koko ruumiillaan tämä roikkuu kiinni ja virkkaa näin: »Saat vastustaa, sinä tuhma, mutta et kuiten-

kaan pois karkaa! Niin jumalat sen määrätkööt, pitäkööt ikipäivät he yhtenä meidät!»

Kuulivat toiveen tuon jumalat: tuli yhtyen heistä kahdesta yhteinen keho, kumpikin sai saman habmon. Niin kuin ympätessään puun runkoon oksia saattaa huomata oksastetun vesan runkoon kasvavan kiinni, niin sulivat halatessa nyt nuorienkin kehot yhteen, kahdestaan olivat he jo yhdeksi liittynyt ruumis, ei mies, nainenkaan, vaan kummankin sekamuoto.

Karrin profiilissa on joitakin statuspäivityksiä, mutta ei juuri kommentteja. Tosin Facebook-ystäviäkään Karrilla ei ole kuin viisi: Olli, Aino ja Blomroosit. Viimeisin statuspäivitys on viikon takaa ja öiseen aikaan kirjoitettu: *Karri Kultanen heräsi juuri ja yrittää olla herättämättä vieressään nukkuvaa miestä ja tämän pikku nymfiä.*

Statuksen alla lukee: *Anne Blomroos likes this.*

Sitä edellinen status on keväältä yli vuoden takaa: *Karri Kultanen pelasi kaksi jätkeä pöydästä mutta säästi vaalean patakuningattaren.* Sen alla lukee: *Anne Blomroos and 2 others like this.* Kaksi muuta tykkääjää ovat Riku ja Leo Blomroos.

Lisäksi Anne kommentoi: *Uskon, etteivät rakkaat veljeni pahastuisi, vaikka otankin heidät mukaan tähän cinemaattiseen pikku projektiimme (minusta se on lähinnä romanttinen komedia, joskin hivenen musta ehkä) ja teen heistä ainakin yhden henkilön silmissä vähemmän pikkusieluisia ihmisiä kuin he oikeasti olivatkaan.*

Ollin savuke on pudonnut pöydälle. Hän nostaa sen, pyyhkäisee tuhkat lattialle ja imee pitkiä henkosia yrittäessään käsittää.

Kun näytön alareunassa äkkiä aukeaa pieni chatti-ikkuna, jonka yläreunassa on nukkuvan Hermafrodituksen

kuva ja Karri Kultasen nimi, Olli pelästyy niin, että kiroaa ääneen.

Hän tiesi toki, että Facebookissa on mahdollista viestiä chatin kautta. Hän ei vain ole koskaan tullut kokeilleeksi sitä. Inbox-viestit ovat hänelle riittävän moderneja.

Luukussa lukee: *Hei, ystävä.*

Olli haluaisi kirkua. Ja sulkea koneen. Hän kuitenkin kirjoittaa: *Karri?*

Vastaus: *Niin. Meidän on juteltava.*

Olli pudistaa päätään: ei, ei, ei, hän ei todellakaan halua jutella, hän ei halua tietää mitään Karrista. Hänen vapisevat sormensa kuitenkin kirjoittavat: *Missä sinä olet?*

Sitten, itse itselleen vastaten, hän mutisee: – Mitäs lүүлisit, Sherlock...

Vastausta odottamatta hän nousee koneen äärestä, juoksee portaat ylös ja syöksähtää makuuhuoneeseen.

Kerttu istuu sängyn reunalla pimeässä. Hän on alasti. Kannettava tietokone yöpöydällä on auki. Näyttö valaisee kalpeat kasvot.

Kerttu katsoo Ollia ja sanoo: – Ystävä rakas, alkaa olla loppunäytöksen aika.

Puhuja ei kuulosta Kertulta. Myös asento ja katse ovat väärä. Silmissä on sekä jotain vierasta että etäisen tuttua.

Olli voi pahoin.

53.

Olli viskaa Karrin syliin aamutakin ja kehottaa tätä edes peittämään naisvartalon, jonka on röyhkeästi ja ilman lupaa ottanut käyttöönsä. Sitten hän ohjaa Karrin alakertaan, koska ei halua tätä makuuhuoneeseen yhtään pitemmäksi aikaa.

Karrin on vaikea kävellä Kertun jaloilla, ne ovat jäykät ja tunnottomat. Olli joutuu tukemaan häntä portaissa. Se on Ollista vaivaannuttavaa. Hän on kiitollinen talon voimakkaasta M-hiukkassäteilystä, joka saa tilanteen tuntuun edes hiukan tolkullisemmalta kuin se todella on.

He asettuvat vastatusten yhteen alakerran pöydistä. On hämärää, vain pieni seinälamppu palaa. Tuuli roimii sadevettä mustaan ikkunaan. Olli sytyttää savukkeen ja tarjoaa Karrillekin.

Tämä pudistaa päätä ja sanoo: – Kiitos, mutta minä en polta. Se on Kertun tapa, ei minun.

Olli puhaltaa savua pöydän yli.

– Väliäkö sillä enää on, hän sanoo hiljaa. – Kerttu on sairas. Nainen, jota rakastan, elää ehkä vain muutamia päiviä, sitten hän kuolee. Karri, haluaisin sanoa että on hauska nähdä, mutta sinä olet kummitus. Me jätimme sinut kolmekymmentä vuotta sitten salakäytäviin, minä ja Kerttu.

Mitä sinä nyt teet täällä? Osoittaisit edes hieman kunnioitusta ja antaisit meidän hyvästellä toisemme rauhassa.

– Olen pahoillani, Karri sanoo sovittelevasti Kertun suulla, – Kerttu tosiaan kuolee. Tarkkaan ottaen huomenna, aamun tultua. Hän vetää viimeiset henkäyksensä sylissä ja kuolee täydellisen onnellisena, koska hänen ei tarvitse enää pelätä joutuvansa elämään ilman sinua. Elokuvallisen kaunis loppu. Se on minun lahjani hänelle.

– Kuinka avokätistä, Olli kuiskaa kauhistuneena. – Oletko ajatellut antaa jotain minullekin?

Kultatukka ei ole huomaavinaan Ollin vihamielisyyttä vaan hymyilee arasti.

Olli yrittää nähdä Karrin Kertun läpi ja kun ei pysty siihen, katsoo mielummin sivuun.

– Olen, Karri sanoo. – Vanhan ystävyuden nimissä ja koska kunnioitan sinua kerron, mitä tulee tapahtumaan. Se varmasti auttaa sinua kestämään surullisen lopun paremmin. Ei ole tarpeen harhauttaa sinua tämän pitempään. Kerttua vartenhan tämä esityksemme on käsikirjoitettu ja rakennettu.

Olli ei ilmeisesti näytä kovin kiitolliselta, sillä Karrin silmät vettyvät.

– Voi Olli, tämä huokaa kämmenselkäänsä vasten. – Saat minut tuntemaan itseni elokuvan roistoksi, joka paljastaa sankarille kavalat suunnitelmansa juuri ennen niiden toteuttamista. Kerttu on minulle hyvin tärkeä, minähän loin hänet itsestäni, sinulle. Onneksi minustakin jäi jotain jäljelle, taustalle kuiskimaan. Kerttu pitää minua elokuvallisena syväminänään. Ilman minua Kerttu olisi jäänyt pikku lemmikiksi Rio de Janeiroon ja ennen pitkää kuollut leikkauspöydälle. Ja Anne Blomroosin huvilalla minun oli välttämätöntä astua esiin pelastamaan Kerttu keskeltä

mahdotonta kostoretkeään.

– Kerttu ei ole murhaaja, Olli huomauttaa jäyhästi.

Karri on hetken hiljaa ja sanoo sitten vakavana: – Itse asiassa sinun viaton pikku Kerttusi olisi kyllä ampunut Anne Blomroosin silmää räpäyttämättä. Hän olisi säästynyt ne hölmöt veljekset ja jäänyt siksi kiinni. Hänet olisi tuomittu murhasta ja toimitettu loppuiäkseen vankilaan. Sitä en voinut sallia. Siksi työnsin hänet sivuun, ammuin Rikun ja Leon ja tein Anne Blomroosin kanssa diilin.

– Diilin?

Karri nyökkää. Hänen silmänsä kirkastuvat. – Olin jo pitkään halunnut jotenkin toteuttaa Kertun suurimman haaveen. Nyt näin tilaisuuden tulleen. Sovimme, että Anne käyttäisi valtavia resurssejaan ja järjestäisi asiat niin, että Kerttu saisi viettää loppuelämänsä sinun kanssasi ja kokisi täydellisen onnen ja rakkauden. Elokuvallisen kauniin lopun jälkeen...

Olli ei halua kuulla enempää. – Karri, kiitos siitä, että tulit valmistelemaan minua rakastettuni kuolemaan, hän puuskahtaa päätä ravistellen, – mutta ymmärrät kai, että haluaisin nyt todellakin...

Karri kumartuu Ollin puoleen, koskettaa kättä ja sanoo: – Olli, voit toki kutsua minua Karriksi, en pahastu, mutta Karri ei ole sen todellisempi kuin Kerttu. Kerttu luotiin salakäytävissä lahjakkaaksi ja ihanaksi tytöksi, jota sinä voisit rakastaa. Karri taas oli rajoittunut, ujo poika, jonka Anna Kultanen itselleen kasvatti. Kumpikin on erikseen vähemmän kuin puolikas koko totuudesta, jolle heidän on tehtävä tilaa.

Olli katsoo Karria jaksamatta todella kuunnella tämän puheita. Yötä on yhä jäljellä, mutta aamu vyöryy idästä kirkkaana rintamana heitä kohti. Hän sytyttää uuden sa-

rukkeen ja pyyhkii kyyneliä poskiltaan Karrin kuiskiessa tulevista tapahtumista:

– Kertun tila siis romahtaa joskus aamupäivällä ja kun te olette sanoneet hyvästit, hän irrottaa otteensa elämästä ja menehtyy. Lääkäri saapuu, toteaa hänet kuolleeksi ja peittää lakanalla, kuten elokuvissa – me molemmat tiedämme, että Kerttu arvostaisi sitä. Sitten Oksanen lausuu repliikkinsä. Se on sentimentaalinen ja korni, mutta salli se hänelle. Huippukemistiksi hän on yllättävän innokas harrastajanäyttelijä eikä Anne Blomroosin palveluksessa kovin usein pääse esittämään draamaa. Sitten sinä lähdet talosta, ja tarina loppuu osaltasi siihen. Lopputekstien aikana – jos sallit ilmaisen – tohtorimme antaa vainajalle vastamyrykyn ja...

Olli tarttuu Karrin käteen ja katsoo tätä tiukasti. – Vastamyrykyn?

Karri väistää hänen katsettaan ja irrottaa kätensä hänen otteestaan. – Niin, ne Kertulle antamasi pistokset ovat oikeasti yhdistettä, joka lamaa hermoston toimintaa, hidastaa elintoimintoja ja lopulta melkein pysäyttää ne.

Karri lisää kuin ohimennen: – Kun vastalääke käynnistää elintoiminnot uudestaan, Kerttua ei enää ole ja minä jatkan siitä.

Olli tuijottaa Karria.

Karri kokoaa itsensä ja jatkaa hilpeästi: – Sinä ja minä tapasimme varmaan kahden viikon kuluttua Kerttu Karan hautajaisissa Jyväskylän vanhalla hautausmaalla. Ajatellaan sitä jonkinlaisena epilogina. Silloin olen erinäköinen kuin nyt. Ajattelin leikkauttaa hiukseni ja värjätä ne mustiksi.

– Mutta minä rakastan Kerttua, Olli henkäisee.

– Ja Kerttu rakastaa sinua, Karri sanoo silmät hehkuen. – Hänet on luotu siihen. Hän rakastaa sinua palavammin

kuin kykenet kuvittelemaankaan. Ja näinä viimeisinä viikoina, lähestyvän ikieron varjossa, sinäkin olet rakastanut häntä niin vahvasti, että se on riittänyt tekemään hänet onnelliseksi. Mutta viimeistään vuoden tai kahden kuluttua tunteesi väistämättä laimenisivat samalla kun hänen rakautensa palaisi entisenlaisena... Se tappaisi hänen sielunsa.

Voimakkaan määrätietoinen ja kiihkeä tapa, jolla Karri puhuu, tuo Ollin mieleen *Casablancan* loppukohtauksen ja Humphrey Bogartin vakuuttamassa Ingrid Bergmania siitä, että tämän pitäisi luopua heidän rakkaudestaan ja nousta lentokoneeseen miehensä kanssa.

Karri on hetken hiljaa ja lisää sitten: – Nyt varmaankin ymmärrät, miksi kaiken pitää tapahtua käsikirjoituksen mukaan.

Olli yrittää ajatella.

He katsovat toisiaan. Karri odottaa hänen hyväksyntäänsä.

Olli tumppaa savukkeen ja pudistaa päätä.

Karri näyttää hämmentyneeltä.

Olli on saanut tarpeekseen tämän tunkeilevasta läsnäolosta. Hän nousee, vetää henkeä, tarttuu kultatukkaiseen olentoon ja raahaa tämän flyygelin ääreen. Karri vastustelee, mutta Olli on vahvempi. – Soita, hän murahtaa kädet hennoilla olkapäillä.

Karri vilkaisee Ollia vihaisesti kultaisten hiusten alta. – Olli, älä ole typerä, tämä sanoo. – Meillä on vielä puhuttavaa. En ole kertonut kaikkea. Annetaan Kertun nukkua ja valmistautua elämänsä viimeiseen suureen kohtaukseen.

Olli kiertää sormet hennon kaulan ympärille, painaa peukalot niskaan ja puristaa. – Soita minulle Chopinia, hän

kuiskaa. – Muuten kaikki loppuu jo nyt eikä lopputekstien aikana ole ylösnousemuksen mahdollisuutta.

Karri alkaa painella koskettimia ivallisesti hymyillen, yrittämättäkään saada aikaiseksi musiikkia.

Olli tiukentaa otettaan.

Kauniit kasvot punehtuvat ja hengitys pihisee. Karri yrittää nyt tosissaan.

Kyöneleet silmissä Olli puristaa kaulaa koko ajan voimakkaammin.

– Soita.

Vähitellen kilkutus alkaa muuttua musiikiksi. Aluksi tulee pari oikealta kuulostavaa sointua. Sitten joitakin katkonaisia juoksutuksia.

Kun huoneen lopulta täyttää yksi Kertun suosikkinkokturnoista, Olli irrottaa otteensa ja antaa käsiensä laskeutua Kertun olkapäille.

– Miten minä tässä olen? Kerttu kysyy käheästi yskähellen, lopettamatta kuitenkaan soittamista.

– Pääasia että olet siinä, Olli sanoo, suutelee Kertun kaulaa ja ottaa puhelimen. – Jatka soittamista, ole kiltti. Enemmän kuin mitään muuta haluan nyt kuulla Chopinia. Minä soitan tohtori Oksaselle. Hänen on tultava heti paikalle. Kultaseni, luulenpa, että hän pystyy sittenkin parantamaan sinut.

THE END

54.

Ikkunat kirkastuvat. He heräävät yhtä aikaa, rakastelevat kevyesti ja makaavat sen jälkeen pitkään peiton alla kiinni toisissaan.

Ollin käsi on Kertun vasemmalla rinnalla. Etusormi lepää nännipihan päällä ja peukalo puristaa rintaa kevyesti sivusta. Hän tuntee kätensä alla kulkevan arven ja ajattelee, että se on siinä hänen vuokseen. Arpi saa hänet tuntemaan pakahduttavaa hellyyttä.

Ollin kasvot ovat Kertun kaulaa vasten. Hän hengittää kultaisten hiusten läpi ja on tuntevinaan niissä Laajavuoren takarinteen tuoksun. Se täyttää huoneen vieden hänet takaisin niitylle, jolla he kävivät piknikillä joitakin päiviä sen jälkeen, kun olivat maanneet ensimmäisen kerran yhdessä Wivi Lönnin talossa. Syksy väistyi päiväksi ja kesä leimahti viimeisen kerran ennen talvea.

He söivät eväitä korkean heinän keskellä ja päätyivät harrastamaan seksiä. Se oli enemmän jonkinmoinen rituaali kuin hillitsemätöntä kiihkoa. Mitään sanomatta Kerttu laittoi puoliksi syödyn tomaattivoileivän takaisin koriin, avasi Ollin housut, riisui pikkuhousunsa mekon alta ja istui syliin.

Kun he yhtyivät, M-hiukkaset lauloivat heille maan uu-

menista, ja hetken ajan Olli aisti kaikki Jyväskylän salakäytävät ja niiden sijainnit ja reitit kuin olisi katsellut sieluunsa piirrettyä karttaa.

Heidän niittynsä tietysti esitellään *Maagisessa kaupunkioppaassa*. Olli pohtii, kerääkö se paljonkin kävijöitä nyt, kun kirja on markkinoilla ja ensimmäinen painos on käytännössä jo myyty loppuun. Kustantamossa hän kuuli Maijulta, että Jyväskylän matkailutoimi aloittaa seuraavana keväänä opastetut kierrokset kaikkiin niihin maagisiin paikkoihin, joissa hänen rakkautensa Kerttu Karaan syntyi uudestaan.

Ajatus tekee Ollin surulliseksi, vaikka kirjabisneksen kannalta uutinen on hyvä.

Kerttu nousee istumaan sängyssä, venyttelee, säteilee Ollille ja kiertää käden kaulaan ja suukottaa. Sitten hän avaa tietokoneen ja päivittää Facebook-statuksensa.

Kerttu Kara on tänään täydellisen onnellinen!

Kaksi päivää aiemmin Kerttu alkoi nopeasti parantua hermostosairaudesta, johon hänen oli ollut määrä kuolla.

Kun Olli oli soittanut tohtori Oksaselle ja sanonut Kertun makaavan sängyssä hengettömänä, kemisti kiiruhti paikalle esittääkseen kuolinvuodemonologinsa ja auttaakseen Karria nousemaan kuolleista.

Eteisessä tohtorille kävi selväksi, että käsikirjoitukseen tulisi viime hetken muutos.

Olli pakotti tämän ruiskuttamaan vastalääkkeen Kerttuun ja julistamaan potilaansa täydellisen toipumisen alkaneeksi. – Hyvä kustantaja Suominen, en tiedä, mitä sanoa, Oksanen mutisi Ollin työnnettyä hänet Omenaportin ovesta sateiselle Hämeenkadulle.

Olli ei aio kertoa Kertulle Karrin suunnitelmista. Jos

Karri palaisi kummittelemaan Kertun kehoon, Olli toimisi tilanteen vaatimalla tavalla.

Nyt kun Kerttu on kunnossa, Olli ehtii taas miettiä poikansa ja tämän äidin tilannetta.

Olli katsoo toteuttaneensa tehtävän, jonka Anne Blomroos hänelle antoi, ja vieläpä ennen ensilunta. Sanoipa Karri mitä hyvänsä, Kerttu on nyt Facebook-statuksensakin mukaan täydellisen onnellinen. Se on siis virallista.

Yöllä Olli hiipi alakerran tietokoneelle ja avasi Ainon Facebook-profiilin. Status oli hänelle helpotus. Samalla se tarkoitti, että hänen olisi valmistauduttava selvittämään asiat perheensä kanssa.

Aino Suominen ja poika ovat lähdessä kotimatalla.

Blomroosien Facebook-profiilit olivat kadonneet Ollin ystävälistalta. Hän pohti tovin ja päätti sen tarkoittavan, että hän oli saanut asiansa Anne Blomroosin kanssa päätökseen eikä syytä yhteydenpitoon enää ollut.

Olli tarkisti myös, ettei Karrin Facebook-sivulle ollut ilmestynyt päivityksiä.

Kun Olli palasi makuuhuoneeseen, hän huomasi valon pilkkottavan Kertun tietokoneen sisältä. Sen kansi oli jäänyt raolleen.

Kerttu nukkui, joten Olli painoi kannen kiinni ja ryömi sänkyyn.

On sunnuntai, joten vaikka Ollin pitää käväistä Kirjatornissa hoitamassa *Maagisen kaupunkioppaan* markkinointiin liittyvä asia, muuten he voisivat viettää päivän yhdessä. Kertun jalat ovat vielä hieman jäykät ja sää on kylmä. Kerttu kuitenkin ilmoittaa lähtevänsä Ollin mukaan, hän haluaa kävellä kaupungilla käsi kädessä Ollin kanssa.

Olli on iloinen.

He syövät aamiaisen. Sen jälkeen Olli polttaa savukkeen ja katselee erkkerin ikkunasta ulos. Kerttu soittaa flyygelillä Chopinia. Valssi numero 7.

Kerttu nousee, tulee seisomaan Ollin taakse ja kiertää kädet ympärille.

– Olli, Kerttu kysyy varovasti, – uskotko että rakastamme toisiamme aina yhtä paljon kuin nyt?

Olli puhaltaa savua ikkunaan ja yrittää olla ajattelematta Karrin sanoja. Puutarhaan on alkanut putoilla lumihiu-taleita.

Kerttu odottaa vastausta.

– Kultaseni, olen varma, että elämme onnellisina elämämme loppuun asti, Olli lopulta lausuu äkillisen varmuuden vallassa. – Ja kun kuoleman hetki lopulta koittaa, lähdemme yhdessä.

Kuolemaa pidetään aiheellisesti elämän cinemaattisena huipentumana. Se on vahva lopetus kaikille tarinoille, joita asianomainen on elänyt todeksi, ja toimii samalla dramaattisena elementtinä ellei peräti käännekohtana niiden elämässä, jotka asianomaisen tavalla tai toisella tuntevat.

Kuolema voi näkökulmasta ja kontekstista riippuen olla tunteellisen melodramaattinen, jäyhän viileä ja eleetön, urhea, onnellinen, symbolinen, mieletön, kauhistuttava, pahaenteinen, ironinen, traaginen tai jopa koominen, mutta joka tapauksessa se antaa lopullisen merkityksen kaikelle aiemmin tapahtuneelle. Jos vain mahdollista, cinemaattisen ihmisen kannattaakin kiinnittää erityisen paljon huomiota kuolemaansa, jotta siitä tulisi tyylikäs ja elokuvallisen merkityksellinen.

(Seuraavan aukeaman kuolinkohtauskuvat: Max Schreck elokuvassa Nosferatu. Lew Ayres elokuvassa Länsirinta-

malta ei mitään uutta. *Helen Hayes elokuvassa* Jäähyväiset aseille. *James Cagney elokuvassa* Likakasvoiset enkelit. *Gregory Peck ja Jennifer Jones elokuvassa* Kaksintaitelu auringossa. *Ali MacGraw ja Ryan O'Neal elokuvassa* Love Story.)

KERTTU KARA: ELOKUVALLINEN ELÄMÄNOPAS

LOPPUTEKSTIEN AIKANA

55.

Kun he lähtevät Kirjatornista, Kerttu ottaa häntä kädestä ja kiskoo kohti Harjua.

– Tule, haluan kiivetä kanssasi Neron portaat! Kerttu kuiskaa ja Olli seuraa Kerttua hymyillen.

He ylittävät Yliopistonkadun ja lähtevät nousemaan kiivisiä rappusia. Huurre peittää maata. Lumisade sakenee. Rinteet alkavat muuttua valkoisiksi.

Kerttu säteilee.

– On talvi, joten nyt meidän pitää mennä Vesilinnan ravintolaan juomaan kuumaa kaakaota kermavaahdolla. Voi Olli, olen aina inhonnut kylmää mutta tätä lumisadetta minä rakastan! Meillä on ollut kaksi kesää mutta tästä tulee meidän ensimmäinen talvemme. Paras talvi ikinä!

Kerttu pitää kiinni Ollin käsivarresta ja jatkaa iloista rupatteluaan.

Ollia hengästyttää. Sydän on kevyt vaikka se tykyttää kovasti ja jalat painavat.

Satavan lumen läpi Olli näkee, miten portaiden yläpään pysähtyy suuri, musta auto. Ulos tulee perätysten kaksi naista ja sitten vielä lapsi. Ensimmäinen naisista osoittaa heihin päin. Toinen lähtee laskeutumaan portaita lapsen kanssa.

– Ehkä käymme tästä lähtien kuumalla kaakaolla joka talvisunnuntai, Kerttu suunnittelee. – Aloitamme aina ensilumen tultua ja lopetamme kun lumet sulavat... Mitä nyt?

Olli on jäykistynyt paikoilleen. Kerttu heläyttää naurun ja kiusoittelee häntä huonosta kunnosta.

Aino ja poika ovat pysähtyneet muutamaa porrasta ylemmäksi. He ovat ruskettuneita. Ainolla on kyllästynyt ilme. Poika katsoo isäänsä ja hymyilee.

He tuijottavat toisiaan.

Kerttu tiukentaa otettaan Ollin käsivarresta.

Olli odottaa.

Toinenkin nainen on lähtenyt tulemaan portaita alas. Kalpea, vaalea nainen on sama, jonka kanssa Olli kävi lyhyen dialogin elokuvakerhossa. Skootterinainen. Hänen jalkansa haparoivat askelia.

Anne Blomroos.

Nainen tekee kuolemaa mutta on yhä elokuvallisen elegantti. Lähestyessään heitä hitaasti hän hymyilee väsyneesti ja riiputtaa toista kättään.

Aino luo Kerttuun välinpitämättömän katseen ja sanoo Ollille: – Niin, me tultiin vihdoin. Olipa reissu. Se meidät tuonut nainen muuten vaikuttaa pettyneeltä. Käski sanoa sinulle jotain sellaista, että sinun kuului noudattaa käsikirjoitusta etkä kuulemma tehnyt niin.

– Isi söi päärynän ja unohti, poika mutisee kulmat kurussa.

Ollia palelee.

Aino silittää pojan päätä. – Juu, niinhän se tati sanoi, hän sanoo tälle ja jatkaa: – Hänen mukaansa toinen puoli jostain aiemmasta sopimuksesta jäi toteutumatta ja se vaikuttaa myös teidän sopimukseenne... Mutta se asia ei kai kuulu minulle. Huh mikä reissu! Puhutaan kaikesta sitten

vähän myöhemmin. Just nyt me halutaan pojan kanssa vain päästä äkkiä kotiin, pitää käydä suihkussa. Miten on, Olli, tuletko kotiin syömään vai onko sinulla jokin kustantamon juttu taas meneillään?

Olli kohauttaa olkapäitä. Hän vilkaisee Kerttua.

Tämä katsoo kysyvästi takaisin ja puristaa yhä hänen käsivarttaan.

Lumisade häivyttää portaita ympäröivän maailman näkyvistä. Kaikki muu on poissa, jäljellä ovat vain he viisi ja massiiviset Neron kiviportaat, ja nekin alkavat vähitellen peittyä lumeen.

Anne Blomroos seisahtuu muutamaa porrasta ylemmäksi ja kohottaa molemmat kätensä. Olli ehtii ajatella, että Annen pitelemä musta esine näyttää vähän pistoolilta, sitten pamaus lyö häneltä korvat lukkoon.

Poika kaatuu portaisiin rähmälleen kuin tuupattuna ja kierii mukkelis makkelis Ollin jalkoihin.

– No hupsista, Ollilta pääsee.

Toinen pamaus saa Ainon hätkähtämään kuin hän olisi juuri muistanut jättäneensä hellan päälle. Hän levittää kädet, kyyristyy, heittäytyy mahalleen Ollin jalkoihin ja ottaa kiinni vasemmasta kengästä.

Olli katsoo kummastuneena ensin Ainoa ja sitten kengää. Hänen korvansa soivat. Annen ääni kuuluu kuin jostain hyvin kaukaa:

– Kauniin lopun jälkeen Karrin piti tulla luokseni ja viedä minut takaisin salakäytäviin, Anne sanoo. – Se oli minun suurin ja ainoa haaveeni tässä maailmassa. Voi Olli. Olisihan sinun pitänyt tietää, ettei tytöltä pidä viedä hänen ainoaa haavettaan.

Kuuluu kolmas pamaus.

Kerttu huokaa ja putoaa kyljelleen rappusiin irrottamat-

ta otettaan Ollin kädestä. Vihreät silmät tuijottavat Ollia pupillit laajentuneina, suu haukkoo ilmaa.

Portaille sataneeseen ensilumeen alkaa sekoittua jotain punaista.

Olli kääntyy katsomaan Annea.

Tämä katsoo takaisin pistooli kohotettuna ja kyyneleet silmissä. Lumisade muuttuu yhä sakeammaksi.

Hetki on mitä elokuvallisin.